

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 18, folketingsåret 1999-2000. Se Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 1374 og tillæg A side 1340 og 1342.

Efter dansk arbejdsretlig tradition har faglige organisationer ret til at etablere faglige blokader mod en virksomhed. Denne ret benyttes primært i situationer, hvor den faglige organisation ønsker indgåelse af overenskomst med den pågældende virksomhed.

Der er ligeledes tradition for eventuel etablering af sympatikonflikter mod virksomheder, der har forretningsmæssig forbindelse med den blokaderamte virksomhed.

Muligheden for at iværksætte blokader med henblik på at opnå overenskomst og dermed muligheden for at forbedre medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår er således en del af grundlaget for den danske arbejdsmarkedsmode, som både herhjemme og i udlandet fremhæves som en moderne og hensigtsmæssig model for regulering af forholdene på arbejdsmarkedet. Som konsekvens heraf er Folketinget traditionelt meget tilbageholdende med at foretage lovregulering af arbejdsmarkedet.

Der har imidlertid i de senere år været en tendens til at iværksætte blokader, hvor det primære formål ikke har været at forbedre medarbejdernes løn- og arbejdsvilkår på den blokaderamte virksomhed, men i stedet at sikre en monopollignende status for den pågældende faglige organisation i forhold til konkurrerende faglige organisationer, også selv om den blokerende faglige organisation kun har haft en stærkt begrænset andel af medarbejderne på virksomheden som medlemmer. Sådanne magtkampe mellem konkurrerende faglige organisationer kan være langvarige og medføre omfattende skadevirkninger for økonomi og beskæftigelse på de ramte virksomheder, uden at medarbejderne får hverken gavn eller glæde af det.

Som eksempler på sådanne konflikter kan nævnes SiD's blokader mod virksomheden Ikadan i Ikast og Brørup Maskinstation i Bøvlingbjerg i Vestjylland. Begge konflikter varede længere end et år.

Ikadan producerer bl.a. plastprodukter til bygge- og køleskabsindustrien. Ved konflikten start i 1998 var der ansat ca. 50 medarbejdere på Ikadan, og et tilsvarende antal har været beskæftiget på andre virksomheder med underleverancer. Efter ca. et års blokade var medarbejderstaben reduceret til omkring 15, og det må antages, at virksomheden har lidt et betydeligt økonomisk tab. Underleverandørerne har på grund af blokaden været tvunget til at stoppe leverancerne til Ikadan. Det gælder således bl.a. Birns Jernstøberi i Holstebro, og Ikadans største kunde, køleskabsfabrikken Gram, der aftog ca. 60 pct. af omsætningen, har været tvunget til at opgive samarbejdet med virksomheden.

Ikadan havde som medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening overenskomst med Kristelig Fagforening, og denne overenskomsts løn- og arbejdsvilkår afveg ikke væsentligt fra de vilkår, som var gældende for tilsvarende arbejde i Midt- og Vestjylland. Kun et fåtal af medarbejderne var organiseret hos SiD.

Blokaden er nu afviklet, men kun, fordi der blev indgået en paralleloverenskomst via tvang. Virksomheden ville ganske enkelt være nødsaget til at lukke, hvis man ikke havde indgået overenskomst med SiD.

Brørup Maskinstation beskæftiger i sommerhalvåret 12-14 medarbejdere og i vinterhalvåret 5-6 medarbejdere. Kunde kredsen er primært landmænd. Virksomheden er medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening, og medarbejderne er dermed dækket af denne organisations overenskomst med Kristelig Fagforening. Også denne overenskomst sikrede virksomhedens medarbejdere løn- og arbejdsvilkår, der ikke afveg væsentligt fra vilkårene i SiD's overenskomst.

Også denne blokade er nu løst, men kun gennem en midlertidig aftale mellem DLG og SiD. Løsningen kom i stand i og med, at DLG skal overvåge, at maskinstationen overholder SiD's mindsteløn. Når den midlertidige ordning udløber, er der dog intet til hinder for, at SiD kan iværksætte endnu en blokade.

Blokaden mod de to virksomheder har af Kristelig Arbejdsgiverforening været indbragt for Arbejdsretten, som i en kendelse af 6. maj 1999 har fastslået, at